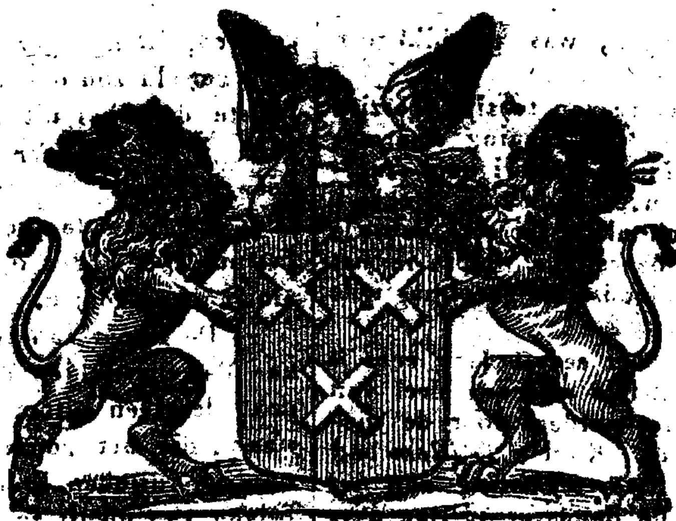
N° 228. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuwsblad.

Dingsdag 24 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische afgevaardigden hebben gisteren de algemeene discussien over het hoofdstuk van het publiek onderwijs ten einde gebragt, en de beide eerste artikelen vervolgens aangenomen. De kamer vermeent - zegt een der belgische bladen - het midden tusschen de aanvraag van het bestuur en de reductiën der centrale sectie te moeten houden; voorzeker daarom heeft zij het tractement van den inspecteur der athenea's en colegien, voor 't welk 9,700 fr. was aangevraagd en waarvoor de centrale sectie 8,000 wilde besteed hebben, juist op eene ronde som van 9,000 fr. gebragt. Voor de drie universiteiten van Leuven, Luik en Gent was 385,000 fr. gevraagd, de centrale sectie wilde 350,000 hebben gegeven, maar de kamer begreep, dat het 365,000 fr. moest wezen. — Vorst *Leopold* zet zijn reistogt voort, is den 19den naar Verviers en Spa vertrokken en zou den 22sten te Luik terug zijn. — Te Brussel worden reeds velerhande toebereidselen voor de aanstaande September-feesten gemaakt; 19 militaire muzijkkorpsen, te zamen 261 muzijkanten uitmakende, zijn aldaar reeds aangekomen en nog andere worden gewacht; in het park wordt een groot orchest opgeslagen; 4 eskadrons kavallerie en eene batterij artillerie waren binnengetrokken om de wapenschouwing bij te wonen; voor de gratis voorstelling in den schouwburg zal de wel bekende en beruchte *Muette de Portici* worden gegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den September.

Nog zijn er geen nadere stellige berigten uit Portugal ontvangen en blijft men zich in gissingen omtrent het voorgevallene in de omstreek der portugesche hoofdstad verliezen. Al hetgeen men tot op dit oogenblik met eenige zekerheid vermeent te weten, is, dat er een gevecht op den 5den tusschen de Constitutionelen en Miguelisten moet hebben plaats gehad. Omtrent het overige is men in het voorbeeld[illegible] al [illegible] van het bestuur, in het geven van nadere bijzonderheden in verband staande met de eerste telegraphische depeche, die in alle gevallen een einde zouden maken aan de onzekerheid, over de al of niet echtheid der voor de constitutionele zaak ongunstige berigten, voornamelijk door de zuidelijke dagbladen verspreid, schier aan de echtheid der telegraphische depeche zelve doen twijfelen. Het gerucht dat heden het meeste werd rondgedragen en dat vooral de voorstanders van dom *Pedro* zochten te verspreiden, komt hierop neer: Een Engelsch courrier, door den zaakgelastigde dier natie bij het bestuur van dona *Maria* te Lissabon, lord *W. Russell*, afgezonden, was gisteren Parijs gepasseerd, overbrenger zijnde van het duplicaat der depeches, welke gezegde gezant ook over zee afgezonden had; zij waren van den 6den en hielden, dat de Miguellisten volkomen waren afgeslagen en tot op twee uren afstands van de hoofdstad waren terug getrokken; dergelijk een verbaal laat men ook van Bayonne komen, hetwelk insgelijks door een engelsch courrier, maar van den gezant te Madrid afkomstig, zou zijn aangebragt. (Vreemd blijkt het bij dit verhaal, dat de voormelde depeches, die dan den 6den te land en ter zee zouden zijn verzonden, echter langs den kortsten weg, ter zee namelijk, den 17den te Londen nog niet aangekomen zijn.)

— Volgens een onzer bladen, zal de koning zich naar Fontainebleau begeven, om aldaar den koning der Belgen te ontvangen. Volgens een ander berigt zal deze laatste met den hertog *van Orleans* en den maarschalk *Gérard* het kamp van Compiegne bezoeken en daarna zich naar Parijs begeven, waar men op het Palais Royal toebereidselen ter zijner ontvangst maakt.

— De geest van onwilligheid onder de werklieden der hoofdstad neemt steeds toe; door kwade inblazingen of het slechte voorbeeld verleid, vergen zij nu niet slechts vermeerdering van loon, maar ook nog daarenboven vermindering van werkuren.

— Uit Florence heeft men van den 7den berigt, dat de hertogin *van Berry* den 6den te Pisa was aangekomen en na een paar dagen hare reis zou voortzetten. Te Florence was door den groothertog het paleis Pogio Imperiale voor haar in gereedheid gebragt.

— Een agent van ons ministerie van buitenlandsche zaken is van hier naar Praag gezonden; ook heeft men, na ontvangst van een courrier uit Napels, een tweede met het antwoord gisteren avond derwaarts afgezonden.

— De minister van oorlog heeft dezer dagen deze genie-officieren de plans van de vestingwerken van Laon en Soissons laten opnemen.

— Bij een besluit van den 16den zijn een aantal benoemingen tot militaire kommandanten in onderscheiden departementen gedaan.

— De berigten uit Zwitserland hier ontvangen, spreken van eenige onrustige bewegingen, die in het kanton Neuchatel zouden voorgevallen zijn.

— De fondsen waren heden (19 September) genoteerd, de 5 pCt. kont. 102,30; op tijd 102,50; 3 pCt. kont. 75,75, op tijd 75,90; Nap. renten kont. 91½ op tijd 91,50; Sp. perpet. kont. en op tijd 68⅞; 3 pCt. kont. 40⅞; op tijd 40⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten September.

Door Z. M. zijn bij besluit van 19 dezer de volgende benoemingen gedaan: tot substituut van den procureur-generaal bij het Hoog-geregtshof te 's Gravenhage, de heer Mr. *A. W. van Appeltere*; tot regters in de regtbank van eersten aanleg te 's Hage: Mr. *H. A. Bellard*, Mr. *N. Carbasius Cz.*, Mr. *G. A. Ganneman*, bijzonderheid als regter ter instructie, en Mr. *H.* baron *Slingelandt van Goudschalxoord*.

De onlangs bij het hooggeregtshof te 's Hage benoemde raadsheeren zullen, naar men verneemt, op den eersten October aanstaande, in eene vereenigde zitting van dat hof, den eed afleggen en daarna in functie treden.

— Ook uit Leiden verneemt men, dat de heerschende ziekte, welke zich sedert den 22sten Julij jl. ook in die stad weder had vertoond, thans geheel heeft opgehouden; het getal der aangetasten heeft dit jaar aldaar een vijfde gedeelte minder bedragen, dan dat 't welk in het vorig jaar van de ziekte is bezocht geweest.

— Op den 15den dezer is de baron *van Wijkersloot van Schalkwijk*, bisschop in partibus, in zijne nieuwe waardigheid plegtig te Munster in de Domkerk, door den hoogwaardigen bisschop van Munster en domproost van Minden ingewijd.

— Uit Berlijn schrijft men, dat den volgenden dag na 's konings terugkomst van Maagdenburg, den 18den, ook prins *Willem*, zoon des konings, de erfgroothertog van Meckelenburg Schwerin en de hertog van Cambridge, gelijk mede onderscheiden hoofdofficieren van het leger te Berlijn zijn teruggekomen. De beide russische prinsen *Trubetzkoi* zijn van daar weder naar Petersburg vertrokken. — Z. M. de koning van Pruissen had aan den bevelhebber van het vierde legerkorps, den generaal der infanterie *van Jagow*, de orde van den zwarten Adelaar, en aan andere officieren die van den rooden Adelaar, 3de en 4de klasse, verleend, waarschijnlijk ten bewijze van hoogstdeszelfs tevredenheid over den goeden toestand en de geoefendheid der troepen van het legerkorps, waartoe zij behooren.

— De stormen van 31 Augustus en 1 September hebben ook op de Noordelijke kusten van Duitschland treurige ongelukken veroorzaakt; een groot aantal schepen is aldaar gezonken of op strand gejaagd.

Reeds meermalen heeft men kunnen opmerken, dat wanneer de arglistige oogmerken der Engelsche en Fransche ministerieën met Belgie afstuiten op de standvastigheid van ons Gouvernement en op het gevoel van billijkheid bij de overige leden der Conferentie, dat dan de organen dier beide ministerieën zich terstond beijveren, om, door eene verdraaide en leugenachtige voorstelling van den loop der onderhandelingen, op onze Regering eenen blaam te werpen in het oog der natie. Als zoodanig beschouwd, zal men met blijdschap het volgend artikel uit het *Journal des Débats* lezen, en de verkropte spijt, waarvan dat artikel de tolk schijnt te zijn, behoort misschien mede tot de teekenen, dat *het einde der inschikkelijkheden* nabij is. Wij nemen hetzelve zonder verdere aanmerkingen over, overtuigd, dat het gezond verstand onzer lezers daarin diezelfde bedriegelijke kunstgrepen zal herkennen, waardoor het *Journal des Débats* zich reeds vroeger [illegible] berucht heeft gemaakt:

» Het 's Gravenhaagsch kabinet zelf, schoon in het [illegible] dragen van de noodzakelijkheid eener spoedige [illegible] de laatste mogelijkheden. De komst te Londen van den minister van buitenlandsche zaken, de heer *Verstolk* [illegible]

persoon voortzetten van de onderhandelingen, was geschikt om deze hoop te versterken.

» Intusschen achtte de heer *Verstolk*, verre van te zijn voorzien van de noodige volmagten voor den uitslag der zending waarmede hij belast was, zich bij de geringste nietige zwarigheid (*incident*) verpligt zich te wenden tot zijn gouvernement te wenden. De voortgang van de conferentie zag zich alzoo bij elke schrede belemmerd. Eene andere omstandigheid bevestigde weldra in het vermoeden, 't welk de houding van den Hollandschen gevolmagtigde had doen geboren worden.

» Onder de bepalingen over welke men het sedert lang eens is geworden, is die van den afstand aan Belgie van een deel van Luxemburg, welke behoort bekrachtigd te worden door de toestemming van de Duitsche Bondsvergadering. Koning *Willem* had zich verbonden, *op het oogenblik der onderteekening van het eind-traktaat*, de toestemmings-akte van de Bondsvergadering over te leggen.

» De conferentie in het zekere onderrigt, dat er nog geene poging was gedaan, tot het verkrijgen dezer toestemming, welke de Bondsvergadering gezind is te verleenen, maar welke zij (de conferentie) niet vermocht het eerst te moeten doen, heeft aan het 's Gravenhaagsche kabinet gevraagd, om zonder verwijl eene formaliteit te vervullen, die, uitgesteld tot op het tijdstip van de sluiting des traktaats, alsdan een aanmerkelijk tijdverlies kon na zich slepen.

» Het 's Gravenhaagsch kabinet schijnt zulks geweigerd te hebben, onder het ijdel voorwendsel (!) dat de zaken nog niet ver genoeg gevorderd waren, om de van hetzelve gevorderde poging reeds noodzakelijk te maken. De conferentie is daarop zonder adjournement gescheiden.

» De onzekere op gissingen rustende staatkunde is Holland reeds zoo duur te staan gekomen, dat wij meenden dat het dezelve had laten varen. Het behaagt deszelfs Souverein waarschijnlijk er op terug te komen. Hij bemerkt niet, dat niemand meer in eene begoocheling deelt, welke bij hem al de lessen der ondervinding wederstaat.

» Hoe dit zij, de waardigheid van de mogendheden in de conferentie vertegenwoordigd, laat haar niet toe zich langer tot eene schijnonderhandeling te leenen. Wij hopen dat zij zich niet meer vereenigen zal, alvorens Koning *Willem* aan den wensch hebbe voldaan, welken zij hem zoo bepaaldelijk heeft uitgedrukt.

» Men verzekert dat de Duitsche Bondsvergadering, even als de Conferentie met eenen bevredigenden geest bezield, het Hollandsch Gouvernement heeft uitgenoodigd, om eindelijk zijne gezindheid omtrent Luxemburg te kennen te geven.

» Wanneer de Koning van Holland het *statu quo* boven het eindtractaat verkiest, is hij volkomen vrij, noch aan de Bondsvergadering, noch aan de Conferentie te antwoorden. Belgie is minder dan ooit ongeduldig om hem Limburg weder te geven, om eenig regt welk ook op de Schelde te betalen, en in de betaling der interessen van de schuld te deelen.

» Wat Frankrijk en Engeland betreft, zij hebben, in deze kwestie eene te wezenlijke proef van hunnen hoogen invloed gegeven, om die nogmaals te toetsen in eene reeks van onderhandelingen waarbij alleen de eigenlijke eener kanselarij aan gelegen is. Aan de Schelde monden, aan de Belgische grenzen, zoo als het traktaat van 15 november die bepaald heeft, hebben Frankrijk en Engeland hunne zorgen toegewijd, en daar Holland altijd zeker is hen eensgezind in wensch, beginselen en wil, omtrent dit dubbele vraagstuk te vinden, blijft er alleen over, dat men te 's Hage onderzoeke, hoe veel tijds men Belgie nog met de daad grooter en rijker wil laten, dan Frankrijk en Engeland hetzelve gemaakt hebben."

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Augustus.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de behandeling van het budget van binnenlandsche zaken, betrekkelijk het publiek onderwijs, ten einde gebragt. Voor het meerendeel heeft zij zich meer met de voorstellen der centrale petitie in de bepaling der toe te staane sommen, dan met de aanvraag van het gouvernement vereenigd, en dus, naar het totaal gerekend, nog eene aanmerkelijke som minder dan het gevraagde toegestaan; gelijk bv. met de kosten van de atheneën en collegien, voor welke, overeenkomstig het verlangen van de centrale sectie, ruim 85,000 in plaats van de gevraagde 112,000 fr. zijn vergund; de kosten van het lager onderwijs, met in begrip van het materieel, zijn van 242,000 tot 230,000 fr. teruggebragt.

— De generaal *Nypels*, kommandant der brusselsche burgerwacht, heeft deze bij eene dagorder uitgenoodigd, om op den 24sten bij de lijkdienst voor de gesneuvelden van de September-helden gewapend tegenwoordig te zijn.

— Het Antwerpsch Handelsblad verzekert dat de generaal *Buzen* naar den Doel vertrokken was, op het berigt dat de Hollanders eenen dijk in de nabijheid aldaar hadden doorgestoken.

— Naar men den *Courrier* wil gelooven heeft het hollandsch gouvernement, na het afbreken der onderhandelingen over den militairen weg tusschen Noord-Braband en Maastricht, bij de conferentie beklagd in 't werk gesteld, om Belgie tot het openstellen van dien weg te noodzaken, daar Holland van zijne zijde de bepalingen van het traktaat van 21 Mei, en bijzonder die welke de Maastricht betreffen, was nagekomen, en nu te kennen zou hebben gegeven, dat men gezegden weg, zoo zulks niet goedwillig geschiedde, met geweld zou openen. Het belgische gouvernement had met de laatste depêches uit Londen daarvan berigt gekregen, en verlangend is de *Courrier* te weten, wat nu het besluit van deze zal doen.

— De bekende professor *Lelewel*, voormalig lid van het poolsch bestuur tijdens den opstand en onlangs uit Frankrijk verdreven, is alhier aangekomen.

— De kamer van koophandel te Brussel heeft eenen tweeden brief aan den handel en de industriëlen in het arrondissement gezonden, dezelven uitnoodigende, om haar met de inlichtingen bij te staan, die het gouvernement bij de te brengen wijzigingen in het tolltarief tusschen Frankrijk en Belgie, in het wederzijdsch handelbelang van dienst zouden kunnen zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten September.

Naar men verzekert zou in den raad besloten zijn, dat de bijeenkomst van de kamers eerst in het begin van december, in plaats van den 3den november, welke dag daartoe bepaald was, zal plaats hebben. De reden van dit uitstel wordt niet opgegeven.

— Uit Toulon schrijft men van den 11den dezer: Te Oran is eene muiterij onder de troepen uitgebarsten. De generaal *Desmichels*, een onder-officier van het regiment Afrikaansche jagers hebbende willen doen straffen, is het gansche regiment in massa de kazerne uitgetrokken, om niet alleen tegen de straf den onder-officier opgelegd te protesteren, maar zich daartegen zelfs met geweld te verzetten. Er werd appel geslagen; al de troepen kwamen onder de wapenen en de kanonniers bij hunne stukken. Deze beschikkingen bragten nogtans het muitend regiment niet tot reden, en de generaal voor erger gevolgen dezer opgewondenheid bedacht, heeft haar ter neder gezet door eene dag-order, waarbij hij zich voorbehoudt het gedrag van dien onder-officier aan een naauwkeuriger onderzoek te onderwerpen.

— Heden morgen heeft de heer *de Broglie* een courrier van onzen gezant te Rome ontvangen, met depêches, zoo men zegt betrekkelijk de bezetting van Ancona, die Oostenrijk gaarne van daar verwijderd zag.

— Men spreekt van eene groote wapenschouwing die tegen het eind der maand in het veld van Mars moet gehouden worden.

— Aan het einde der beurs heeft men een geschrift doen rondgaan, waarbij de bemagtiging van Lissabon bij vernieuwing verklaard werd; zulks gaf weder tot veel weddingschappen en beweging onder de speculanten aanleiding. Overigens heeft men niets nieuws van de portugesche zaken vernomen. De fondsen waren heden (20 *September*) genoteerd: 5 pCt. kont. 102,25; op tijd 102,30; 3 pCt. kont. 75,60; op tijd 75,65; Nap. renten kont. 91; op tijd niet genoteerd: Sp. perp. kont en op tijd 66; 3 pCt. kont. 40 ½ op tijd 40 ...

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten September.

De Nürnberger correspondent geeft een berigt uit Berlijn van 12 September, waarin gezegd wordt, dat de bezending uit Neuchatel, die met de overbrenging aan den koning van het verzoek om afscheiding belast was, reeds een antwoord zoude ontvangen hebben, waarbij dat verzoek van de hand gewezen werd. » Men maakt daaruit op, voegt genoemd blad er bij, dat de Pruissische regering de Neufchatelsche zaak niet van genoeg gewigt acht, om toe te geven, dat daaruit moeijelijkheden zouden ontstaan, op een oogenblik, dat vraagstukken van grooter belang hare volle aandacht vereischen.

Uit Zurich schrijft men het volgende: De bekende hevige voorstellen van Bern, waarover zoo veel spraak is geweest, zijn nog niet opgegeven. De welbekende hoofdleiders van de schutter- of kleinvereenigingen zouden naar men verzekerde het voornemen hebben, dezelve op nieuw bij den grooten raad te Zurich voor den dag te komen; men had echter hoop dat de meerderheid van de vergadering zich met nadruk tegen dezelve verklaren zoude. In den St. Galler *Freimüthige* vindt men den gereedsten weg tot het bereiken van het langgezochte oogmerk aangewezen. » Geen landdag meer, » is de slotsom des langen gedaanteing van dit blad. Dergelijke uitroepen vindt men ook in andere bladen, ... indruk meer, dewijl men de behandeling ... en hun geschreeuw moede is.

— In een schrijven uit Napoli van den 6den Augustus, wordt gemeld dat *Griva* den 4den te voren van de tegen hem ingebragte beschuldigingen vrijgesproken en in vrijheid gesteld was. Den ... had koning *Otto* een algemeen synode van de geestelijkheid met de vereischte plegtigheid geopend.

— Uit Weenen wordt van den 12den geschreven, dat op het berigt te Praag van de ... der hertogin van *Berry*, de heer de *Montbel* ... gesloten ... om haar uit naam van ... te ... en ... teruggekeerd ...

De hertogin had echter verkozen hare reis te vervolgen en zelve met hare familie in gesprek te komen. — De gewone Konstantinopeler-post van den 25sten, was te Weenen aangekomen; doch had niets bijzonders, dan 't geen reeds bekend was, aangebragt. — Te Weenen was de pruissische gezant in Griekenland, graaf *Lusi* aangekomen en zou zijne reis over Ancona vervolgen.

Voorts schrijft men uit Weenen, dat er geen twijfel bestond, of men zou te Münchengrätz terstond tot gewigtige beraadslagingen overgaan, waartoe overvloedig stof was. De Zwitsersche landdag had door zijne min of meer militaire oproeping van afgevaardigden nieuwe stoffe daartoe geleverd. Het moest gezegd worden dat er iets meer dan willekeurigs, schier iets uitdagends jegens de pruissische regering in de bedreiging tot bezetting van Neuchatel was gelegen; dewijl, aangezien het kort gelaten tijdsbestek, er niets overschoot dan zich te onderwerpen. Men moest nu afwachten, hoe deze zaak in Berlijn zou beoordeeld worden, om de betrekkingen van Zwitserland volkomen te waarderen en derzelver invloed op de overige Europesche aangelegenheden te kunnen beoordeelen. Dat deze geen vredelievend uitzigt aanboden, kon niemand loochenen. In alle eenigzins gewigtige vraagstukken heerschte onzekerheid, was zelfs eene teruggaande beweging merkbaar, en verre dat men in eene vredelievender stemming won, heerschte integendeel in alles iets onbehagelijks, dat niets goeds voorspellen liet. De vertraging, die de Londensche conferentie in haren arbeid ondervond, kon als eene nieuwe bijdrage ten deze aangemerkt worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten September.

Eindelijk heeft men alhier, met de stoomboot *Pantaleon*, welke den 8sten de reede van Lissabon heeft verlaten, berigten tot den 7den uit die hoofdstad ontvangen. Uit de onderscheidene met dit vaartuig aangebragte brieven, die wel door voorstanders van dom *Pedro*, maar voor het overige vrij onpartijdig schijnen te zijn geschreven, blijkt het volgende van de tusschen beide partijen voorgevallen vijandelijkheden:

Met het aanbreken van den dag, in den morgen van den 5den, begonnen de Miguellisten eenen hevigen aanval op de onderscheiden verdedigings-liniën der constitutionelen te doen; dezelve was echter voornamelijk gerigt tegen het middenpunt der versterkte werken, zijnde eene schans in de nabijheid van St. Sebastiaan, waarvan het bezit de aanvallers zoude hebben in staat gesteld, om langs den grooten weg van Bemfica in de stad zelve door te dringen. Van den doorsneden toestand van het terrein en van de in de nabijheid der schans gelegen zeer groote tuinen van den mar- [illegible] listen tot op vijftig ellen afstands van de sterkte, zonder schier bemerkt te worden, voorwaarts dringen, en er schoot hun niets meer te doen over, dan regtstreeks den heuvel, waarop de schans gelegen was, te beklimmen en deze, slechts door een klein getal manschappen verdedigd zijnde, te bemagtigen. Zij beproefden die tot tweemalen toe, doch gebrek aan de noodige orde en het hevig geweervuur der verdedigers noodzaakten hen tot den terugtogt. Terwijl dit te dier plaatse voorviel deed zich tevens langs de gehele linie een hevig geweervuur hooren. De Miguellisten legden moeds genoeg aan den dag, maar de ordelooze en verstrooide manier, waarop zij den aanval deden, deed dien zonder gevolg blijven, en werden zij op alle punten afgeslagen. Het gevecht blijkt van beide kanten zeer hevig te zijn geweest, ofschoon het door den maarschalk *Bourmont* enkel eene verkenning mogt worden genoemd. Van de zijde van dom *Pedro* was met geene mindere dapperheid gestreden; van de vreemde troepen was alleen het Iersche bataillon in het vuur geweest, en onder anderen ook eene der nieuwelijks opgerigte bataillons burgerwachten, dat na den eersten schok met geestdrift aan het gevecht had deel genomen. Dom *Pedro* was in eigen persoon tegenwoordig, en had de batterij, waar hij onderscheidene stukken zelf gepointeerd had, niet verlaten dan nadat een man aan zijne zijde was doodgeschoten, en zijne generaals hem dringend [illegible] gebeden. Ten laatsten zijn de Miguellisten na overal te zijn afgeslagen, gedurende den nacht, teruggetrokken op Sam Bemfica en Calhariz. Het verlies hetwelk de Pedroisten in dit gevecht geleden hebben, wordt door hunne voorstanders op 300 à 400 dooden en gekwetsten begroot. Onder de eersten behoort de gewezen bevelhebber van Oporto *Mascarenhas*, alsmede een zoon van den graaf van *Alva*. De adjudant-generaal *Valdez* is zwaar gewond; den generaal *Villa Flor* zijn twee paarden onder het lijf doodgeschoten. Het verlies der Miguellisten zou volgens sommigen niet veel meer, volgens anderen ruim 1000 of 1100 manschappen buiten gevecht beloopen. In den ochtend na het gevecht, toen de Miguellisten op zekeren afstand teruggetrokken waren, had men nabij de liniën 17 doodgeschoten officierspaarden gevonden. Maar weinige gevangenen zijn van wederzijden gemaakt, daar, volgens sommige brieven, geen kwartier gegeven werd. De aanval der Miguellisten schijnt door den franschen generaal *Clouet* te zijn bestuurd geweest, die daarbij veel bekwaamheid moet hebben aan den dag gelegd.

In den namiddag van den 7den zijn de Miguellisten tot aan het paleis van Ajuda voortgerukt, waar dom *Pedro* nog dezer dagen een lever had gehouden. Zij hadden den geheelen omtrek bezet; de voorposten strekten zich echter nog niet aan de rivier uit, zoodat de weg langs den oever tot aan het dorp Belem nog vrij was, maar het grootste gedeelte van dat dorp (dat nabij de stad grenst en zelfs gerekend wordt er toe te behooren) in de magt der Miguellisten. Het dorp was buiten de verdedigings-liniën gelegen en waren er alzoo geene troepen voorhanden geweest, om den vijand tegen te houden. Dom *Miguel* had den nacht van 6 op 7 in het paleis van Ajuda doorgebragt, en was in dat paleis een *te Deum* voor de behaalde voordeelen gezongen. In den loop van den 7den hadden voorts de Miguellisten hunne magt bij Belem, Ajuda en Montantos bijeengetrokken en verwachtte men weldra eenen nieuwen algemeenen aanval.

De Britsche admiraal *Parker* had op een verzoek der te Lissabon gevestigde Britsche kooplieden, om bescherming voor hunne personen en goederen, geantwoord, dat het met zijne instructien streed om – buiten een bepaald door hem niet aangeduid geval, – zijne zeelieden te ontschepen.

Latere tijdingen uit Lissabon, van den 12den, zijn door de gouvernements stoomboot *de Echo* ontvangen. Dezelve heeft, naar men verzekert, belangrijke depeches overgebragt, doch van derzelver inhoud was, bij het afgaan der jongste tijdingen uit Londen, nog niets bekend. Men wist alleen, dat er, na het gevecht van den 5den, niets verder voor Lissabon was voorgevallen, en men beweerde, dat de inwoners dier hoofdstad, zoo wel als de troepen, met geestdrift voor de zaak van dom *Pedro* bezield waren. Genoemde stoomboot had, op hare reis, Oporto aangedaan, welke stad zij den 14den had verlaten. De generaal *Stubbs* had, eenige dagen te voren, eene verkenning uit die stad gedaan, en eenige troepen van dom *Miguel* op de vlugt gejaagd. De haven was vrij en de stad genoot eene diepe rust. Alle troepen, welke maar eenigzins konden gemist worden, waren ingescheept, ten einde naar Lissabon te worden vervoerd. Deze omstandigheid intusschen had bij de bewoners groote bezorgdheid verwekt, daar zij thans genoegzaam van bezetting ontbloot waren en zich niet veilig achtten tegen eenen overval der Miguellisten.

— Op den 18den heeft Prins *Talleyrand* een afscheidsgehoor bij den koning gehad, en vervolgens conferentien met lord *Palmerston* gehouden; Z. Exc. zal binnen weinig tijds naar Parijs vertrekken.

— In den ochtend van den 17den is de stoomboot *Soho*, waarop zich de jonge koningin van Portugal en de echtgenoote van dom *Pedro* bevinden, door het Kanaal gekomen, koers zettende naar Portugal.

— Gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gecons. $88\frac{7}{8}$, $\frac{1}{2}$; Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 49; 5 pCt. 95 à $95\frac{1}{4}$.

Letterkundig Berigt.

Letterkundige Fabelen van Don THOMAS DE YRIARTE. Uit het Spaansch door J. J. ABBINK. Te Amsterdam bij G. PORTIELJE 1833.

Het zeldzaam, en waarschijnlijk eenig voorbeeld eener verzameling van fabelen, welke alleen op onderwerpen uit het gebied der letteren zijn toegepast, bragt den Heer ABBINK op het gelukkig denkbeeld om de fabelen van THOMAS YRIARTE, over wien hij in de korte en onopgesmukte voorrede eenig berigt geeft, in onze taal over te brengen. In 67 fabelen worden hier de gebreken der letterkundigen en de verkeerde begrippen en oordeelvellingen in het rijk der letteren, op eene, dikwijls naïeve, somtijds wel wat gezochte, maar altijd leerrijke wijze voorgesteld. Nu eens leert ons het voorbeeld van een aap, die eene tooverlantaarn vertoonde, maar vergat het licht in dezelve aan te steken, dat zoo klaarheid aan een werk ontbreekt, hetzelve als verloren te achten is. Dan weder geeft de jonge lijster, die de kleine druif versmaad had en nu haar bek verstompte op een pompoen, gelegenheid om hen te gispen, die de waarde van een boek naar de grootte bepalen, en met deze waarachtige spreuk te besluiten:

Het goede alleen is waarlijk groot,
En klein, in elk formaat, is 't werk van geest ontbloot.

De vuursteen, die van den vuurslag wil ontslagen zijn en daardoor nutteloos zou worden, geeft het beeld van hen, die door natuur rijkelijk bedeeld, meenen, dat zij geen geleerdheid noodig hebben, om hun aanleg te doen schitteren en nuttig aan te wenden. Hier worden zij gegispt, die alles wat zij schrijven, rijp en groen, brutaal ter drukpers geven; daar weder wordt het onverstandige aangetoond van den twist, of men aan de ouden of aan de nieuweren de voorkeur moet geven. Recensenten, gelijk te denken is, krijgen ook al hun deel, zoowel als de schrijvertjes, die niet eens waard zijn om gerecenseerd te worden en, hoe deerlijk ook gehavend zich nog beroemen zouden:

» Wij zijn gewis veel waard, daar zij veel van ons zeggen.

Doch genoeg van den inhoud. De stijl (wij spreken hier van de vertaling; over het oorspronkelijke kunnen wij niet oordeelen) is over 't algemeen, zoo als die in de fabel zijn moet, natuurlijk en eenvoudig; de versificatie los en veeltijds aangenaam: dikwijls echter is de klemtoon verkeerd geplaatst, en somtijds is het eenigzins stootend, dat de trochaische en jambische rythmus willekeurig de een den ander vervangt. Zelfs begint fab. 18: *de Reiziger en de gehuurde muilezel* aldus:

Een huurmuil, zat van stroo en haver,

terwijl het verder de geheele fabel door dus luidt:

Kwam al springende uit den stal,
En gelijk een eerste draver

en zoo vervolgens. In dit opzigt zou hier en daar nog wel iets te beschaven zijn geweest. Wij twijfelen niet, of dit boekje, welks uitvoering, wat het uiterlijke betreft, zoo is, als wij van de drukkerij van den Heer SPIN en uit den boekwinkel van den Heer PORTIELJE gewoon zijn, zal met wel-

gevallen ontvangen worden, en wij hopen, dat een onzer beste dichters er door zal opgewekt worden, om in denzelfden smaak iets oorspronkelijks te vervaardigen over onderwerpen van denzelfden aard, waarover nog veel waars en nuttigs te zeggen is.

Tot eene proeve geven wij de 41e fabel:

DE THEE EN DE SALIE (1).

De Salie, eens op reis, ontmoette de edle Thee.
„ Vriendin!" sprak zij haar aan, ('t was digt bij *Cantons* reê),
„ Naar welke wereldstreek is thans uw weg bepaald?
„ Europa is mijn doel, dáár word ik duur betaald."
„ Ik ga naar China toe," liet zich de Salie hooren,
„ Dáár is me een groot geluk beschoren,
„ Men is dáár wel gediend van mij,
„ Ik ben dáár medicijn en tevens lekkernij;
„ Terwijl ik mijn vaderland
„ Steeds doorga voor een wilde plant." —
„ Nu, lieve Thee! vaarwel! gij reist geenszins om niet,
„ Daar men een' vreemdeling steeds eer en aanzien biedt,
„ Ja groote schatten geeft, al vond
„ Men meerder deugd op d' eigen' grond."

De Salie zal het mij vergeven,
Dat ik haar hier geen kransje vlecht.
't Is nuttig, dat met haar word' koopmanschap gedreven;
Maar had zij van 't gebied der lettren dit gezegd,
Ik aarselde geenszins hare uitspraak aan te kleven;
Dáárin is juist datgeen teregt betreurenswaard,
Waardoor de handelgeest aan velen voordeel baart.

Vaak vindt een vreemdeling of nabuur goed onthaal
En wordt zijn kunsttalent dáár hemelhoog verheven,
Waar landgenooten in de taal
Der Vaadren eindloos beter schreven,
Doch, door te dwaze zucht naar vreemde letterpraal,
In stof en nacht bedolven bleven.

(1) De Chinezen stellen de salie op zulk eenen hoogen prijs, dat zij voor eene kist salie, twee, ja somtijds driemaal zoo veel groene thee geven. Zie *Hist. nat. de* VOLMOND DE BOMARE op het woord *salie (sauge)*.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 21sten September.*

NEDERLANDEN.	pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4 ½ uur.*
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito dito	5	92⅝	92 [illegible]	92 [illegible]
Uitgestelde dito		[illegible]		
Kansbill. dito	[illegible]	21	21⅛	21⅛
Amort. Syndic.	[illegible]	85	85⅝	86¼
Dito dito	3½			
Schatkistbilletten	6			
Oorlogslasten	5			
Leening 1831	6			
Handel-Maats.	[illegible]			
[illegible]				
[illegible]	[illegible]	75⅞	76	75⅞
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	65⅞	65 [illegible]	65⅞
Dito *f* 1000	3	44 [illegible]		
Uitges. 3 pc. Sch.	5			
Cert. Rom. Lond.	5	15		
NAPELS.				
Certificat. *E* & *B*	5	85	85¼	
Dito *Falc.* & *C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* [illegible]	5			
Dito dito 1828	5	100⅞		

	pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4 ½ uur.*
Cert. dito 1833	5	91½		
Obl. [illegible]	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	60½		
Certificat. dito	6	66		
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300				
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50				
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito „ 250	4			
Metalliek	5	91½	91½	91½
Dito Lond. gep.	5			
Dito	2½			
Oblig. *Goll* & *C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
VVeen. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5			
GRIEKSCHE.				
Dito te Londen.	5			

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam, van gisteren, was de handel in hollandsche fondsen zeer gering. In vreemde is genoegzaam niets omgegaan. Integr. 2½ pCt. 48⅝ à 11/16; 3 pCt. 92½, Perpetuelen 5 pCt. 65⅞.

Te VVeenen waren den 12den genoteerd: Metall. 5 pCt. 92⅞; 4 pCt. 82⅞; Bankactien 1185; en den 13den: 5 pCt. Metall. 92⅞; 4 pCt. 82½ *f* 100 Loten 190½, Bankactien 1182, 1186.

*** Heden verloste gelukkig van een' welgeschapen ZOON, ELISABETH GERDINA VAN HOFTEN, geliefde Huisvrouw van

HENDRIK PALIER.

's Bosch, den 19. September 1833.

VERKOOPING VAN HOOI.

Krachtens magtiging van het Departement van Oorlog van den 9den September 1833 N°. 10, zal de Onder-Intendant der 1ste klasse, belast met de directie van den dienst der Fourrage in de Provincie *Noord-Braband*, op Dingsdag den 1sten October aanstaande te *'s Bosch*, door den Deurwaarder MARINUS OFFERS, in het openbaar aan den meestbiedende doen verkoopen, *Drie à Vier Honderd-Duizend* Nederlandsche Ponden H O O I.

De Verkoop zal op gemelden dag plaats hebben, in den *Handbogaard*, aan den Kanaaldijk, te beginnen 's morgens om tien uren, precies.

De mijten bevinden zich:
a. Op het plein, gemerkt N°. 1.
b. Langs de Zuid-Willemsvaart N°. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 en 13.
c. Aan de Nieuwstraat bij den Kanaaldijk N°. 1, 2, 3 en 4.

De Verkooping zal geschieden bij opbod tegen kontante betaling, met verhooging van Tien percent, per Duizend Nederlandsche Ponden, diegene, welke Duizend Ponden koopt zal des verkiezende, voor denzelfden Prijs 5,000 à 10,000 Nederlandsche Ponden kunnen bekomen.

De stedelijke belasting moet alsnog door den Kooper worden betaald, bedragende per Duizend Nederlandsche Ponden Hooi eene Gulden.

Gemeld Hooi, moet binnen den tijd van eene maand na den dag der Verkoop, zijn weggevoerd.

De noodige renseignementen zijn te bekomen bij den Onder-Intendant der 1ste klasse voornoemd, Vughter-straat wijk Litt. H. N°. 192, en bij den Heer Magazijnmeester MINOBETTI Hinthamer-straat wijk Litt. C, N°. 137.

De Onder-Intendant der 1ste klasse voornoemd,
MAAS.

*** ZILVERSMIDS-GEZELLEN, groot- of klein Werkers, vast werk begeerende, daarbij kunnende verzekerd zijn van een *goed* Loon en altijd Overwerken, Adresseren zich *in persoon* of met *franko* brieven bij A. HESSELS, Zilversmid en Goud- en Zilverkasthouder te *Breda* (in *Noord-Braband*.)

*** Een of twee bekwame BLIKSLAGERSKNEGTS, vast werk begeerende, van stonden aan benoodigd bij J. DU PREE, Blikslager en Schilder te *Neuzen*, provincie *Zeeland*.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN OSS provincie NOORD-BRABAND, maakt kennelijk dat de post van *VELDWACHTER* binnen derzelver Gemeente door overlijden is open gekomen.

Roept ter vervulling daarvan op, Personen den ouderdom van 25 tot 40 jaren bereikt hebbende, liefst ongehuwd, om zich schriftelijk met *franktekte* brieven aan dat Bestuur te adresseren, daarbij overleggende een bewijs van *goed gedrag*.

Het Tractement bestaat boven en behalve eenige voordeelen in *f* 200.

Oss, den 19. September 1833.

Het Gemeente-Bestuur van Oss,
DE KNOKKEN v. D. MEULEN, *Pr.*
Ter ordonnantie van hetzelve,
J. VAN GEERT, *Secretaris.*

*** DE CENTRALE DIRECTIE VAN WALCHEREN, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op Maandag den 30sten September 1833, des voormiddags ten 12 ure, aan het Landshuis te *West-Kapelle*, aanbesteden:

Het AANBRENGEN van een Achter Aanleg, van een gedeelte van den Dijk te *West-Kapelle*, over eene uitgestrektheid van nagenoeg 400 ellen, ter gemiddelde breedte van ongeveer 20 ellen, aan te brengen uit de achter gelegene Gronden; en zal *twee* dagen *te voren* aanwijzing daarvan op het lokaal geschieden; zullende ook van dien tijd af aan de Conditiën en Bestekken ter lezing liggen, en verdere informatiën te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur in de Provincie *Zeeland*, den Opperkommies van voornoemde directie, alsmede bij den Kommies te *West-Kapelle*.

MIDDELBURG, den 16. September 1833.

Uit de Hand te Koop:

TWEE WEL GEDRESSEERDE RIJD-PAARDEN, Geschikt voor een Militair. Te bevragen bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*.

STOOMPACKET-VAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN.
In Dienst der General Steam-Navigation Company, voor Passagiers en Goederen.

Het vertrek der Stoompacketten van *Rotterdam* is bepaalde Woensdag den 25 September, 's morgens ten 8 uur.

Prijzen der Plaatsen: Eerste Kajuit £ 3 en Tweede Kajuit £ 2. Nadere inlichting bij de Agenten.

W. SMITH & COMP.
R. A. VAN ES.

*** Bij H. PALIER & ZOON, te *'s Hertogenbosch*, is van de Pers gekomen en bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

HANDLEIDING *ter bevordering van de Bijenteelt in Nederland*, door Jonkh. A. MARTINI VAN GEFFEN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. Lid der Staten van *Noord-Braband*, enz. enz. met eene steendrukplaat. Prijs *f* 1.50.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.